

Aktuális energetikai szabályozási kérdések és tervek

Dr. Grabner Péter
Energetikáért felelős elnökhelyettes

MTVSZ Fórum, FUGA
2018. november 29.

ELLÁTÁSBIZTONSÁG • MEGFIZETHETŐSÉG • ÉLETMINŐSÉG

Tartalom

Hazai napenergia-helyzetkép

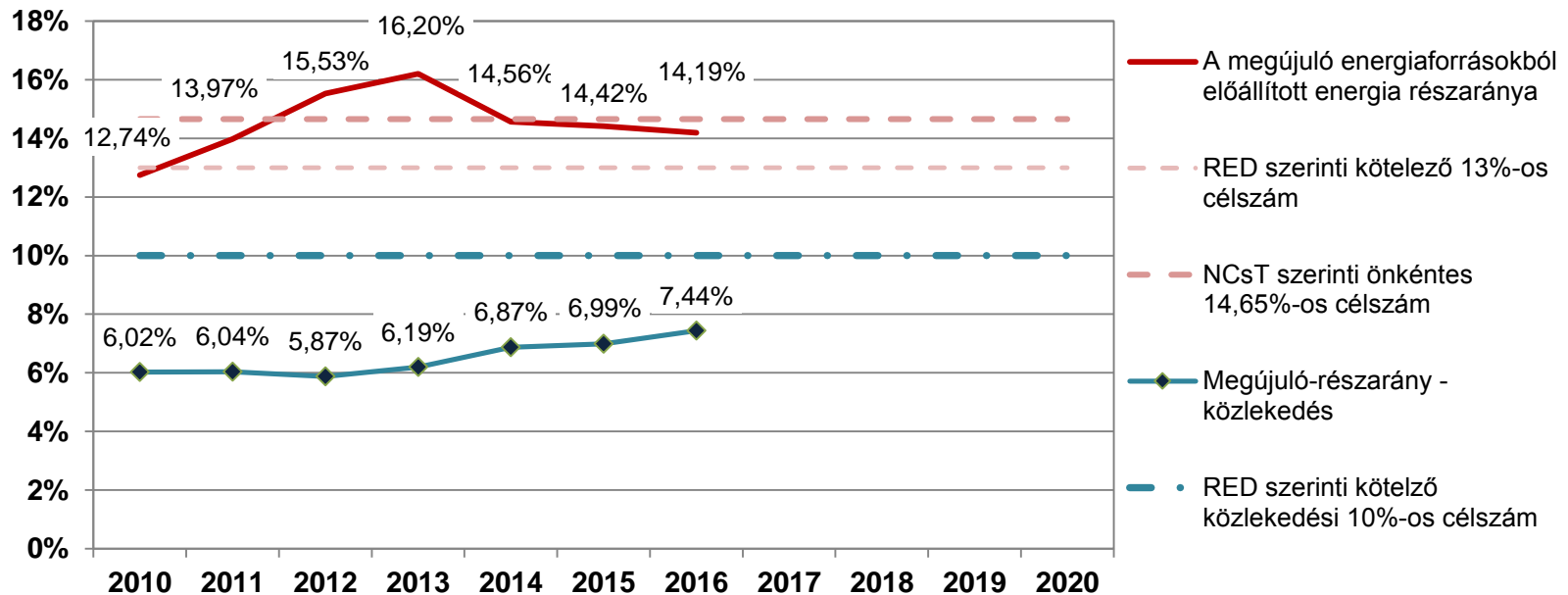

Néhány adat a kiserőművek engedélyezéséről

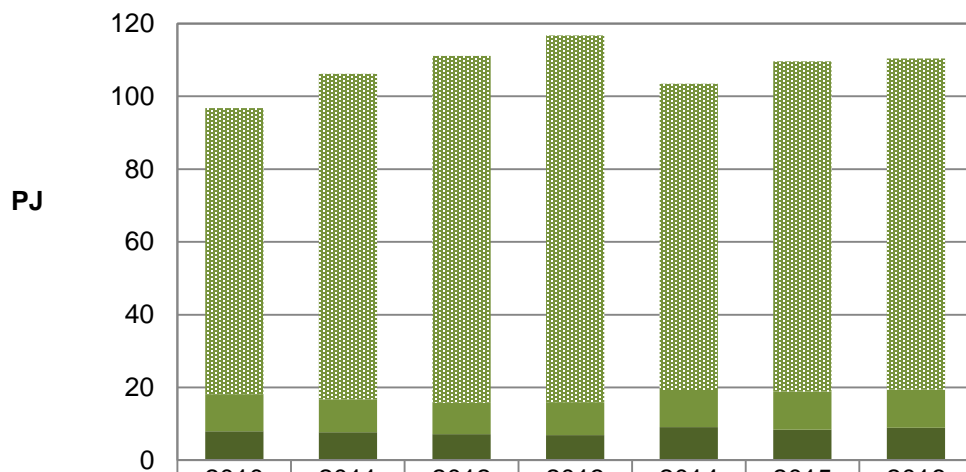
Megújulóenergia-részarány

- A 2016. évi megújulóenergia-részarány 14,19%: évek óta a 2020-as célszám közelében mozog
- A közlekedés megújulóenergia-felhasználása egyelőre elmarad a 2020-as 10%-os céltől

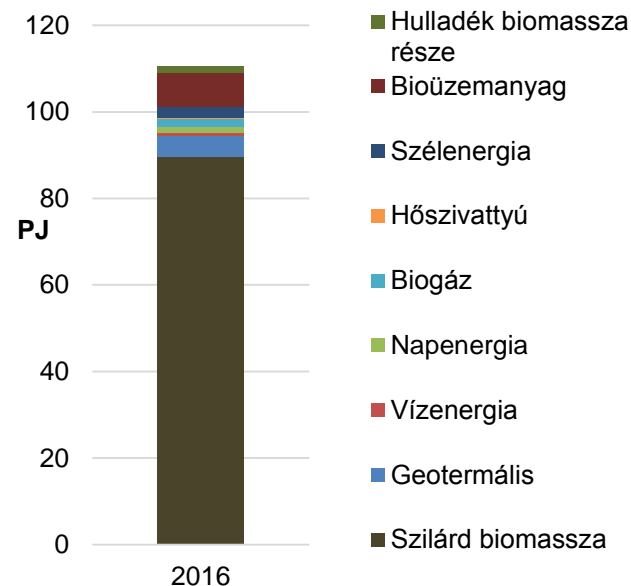

Megújulóenergia-felhasználás

- Bruttó végső megújulóenergia-felhasználás 2016-ban: 110,4 PJ
- Jelentős része a fűtés-hűtés terén hasznosul
- Legfontosabb energiaforrás: szilárd biomassza 81%, napenergia részesedése 1%

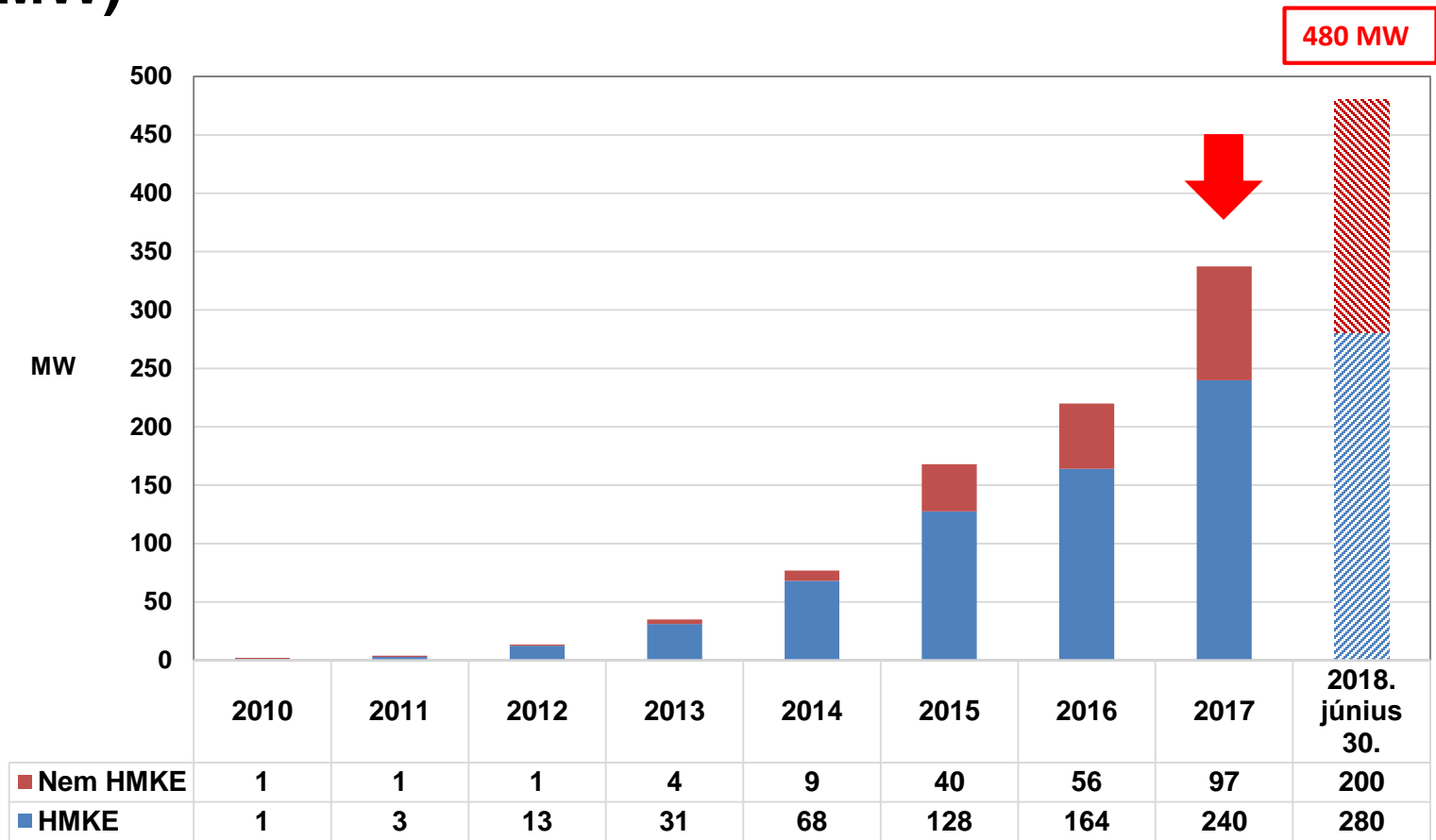
Fűtés és hűtés	78,61	89,51	95,37	100,76	84,18	90,78	91,10
Villamos energia	10,21	9,03	8,59	9,06	10,24	10,50	10,39
Közlekedés	7,96	7,66	7,17	6,92	9,07	8,35	8,95
Összesen	96,78	106,20	111,13	116,74	103,48	109,63	110,44

Bruttó végső megújulóenergia-felhasználás felhasználási célonként, valamint energiahordozók szerint

Napelemek beépített teljesítőképességének alakulása (MW)

*Előzetes adat

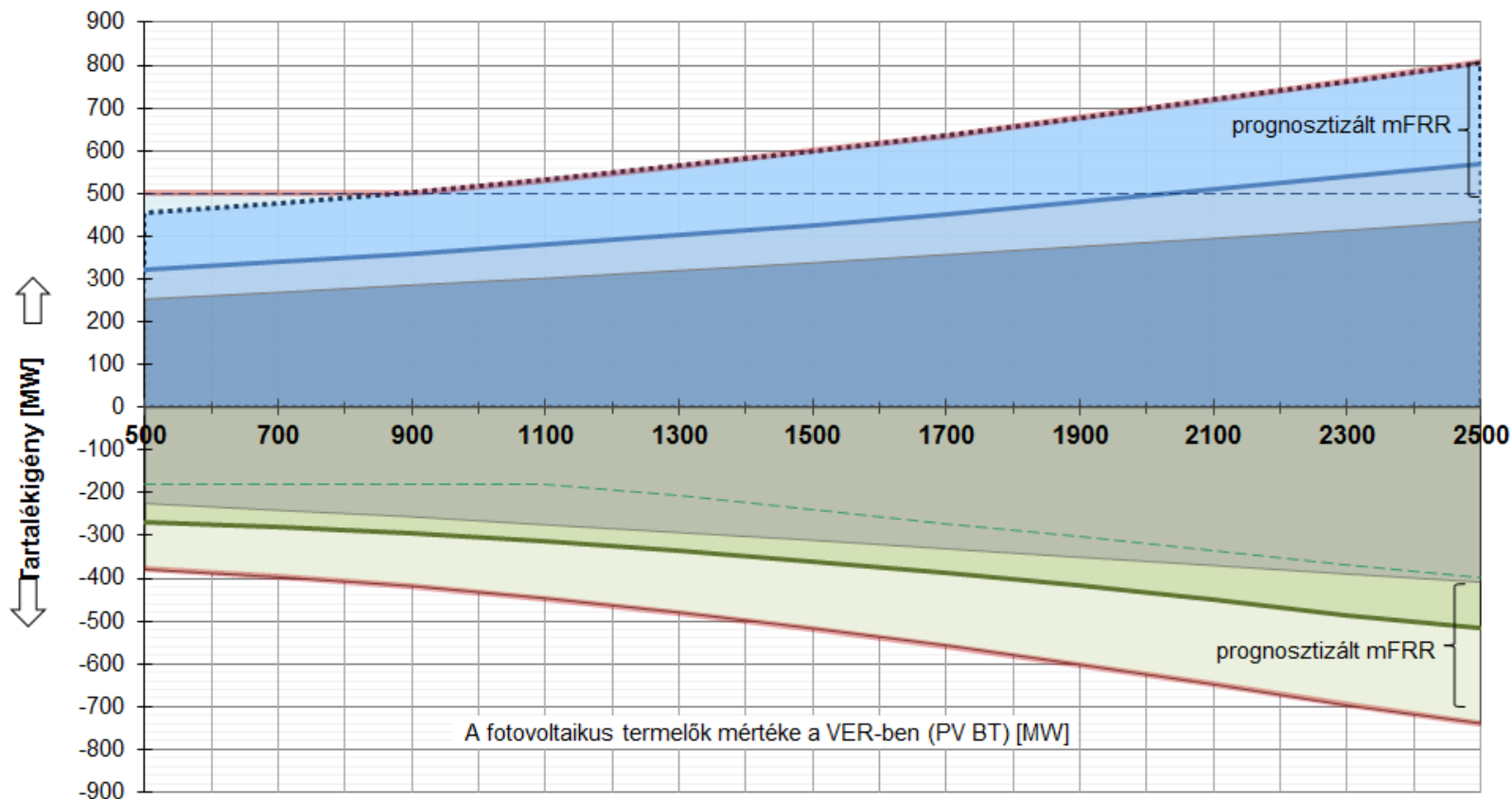
Rendszerszabályozási problémák, növekvő hálózati költségek

- Kiegyenlítő energia költségek növekedése (=> a nem lakossági fogyasztók terhei nőnek).
- Rendszerszintű tartalékigény növekedése.
- Ebből következően nőhet a határkeresztező kapacitások igénybevétele, csökkenhet a kereskedelemre elérhető határkeresztező kapacitás vagy a hálózat további megerősítésére lehet szükség, ami szintén többlet költséget jelent.
- Hagyományos erőművek termelésének – hosszabb távon – egyre gyakoribbá váló időszakos korlátozása (pl. Paks).
- Növekvő hálózatfejlesztési költségek.

A hatások nem kezelhetetlenek. Változik a villamosenergia-rendszer forrásszerkezete és változnak az üzemviteli jellegzetességek.

A VER-ben minimálisan szükséges tartalék mennyisége

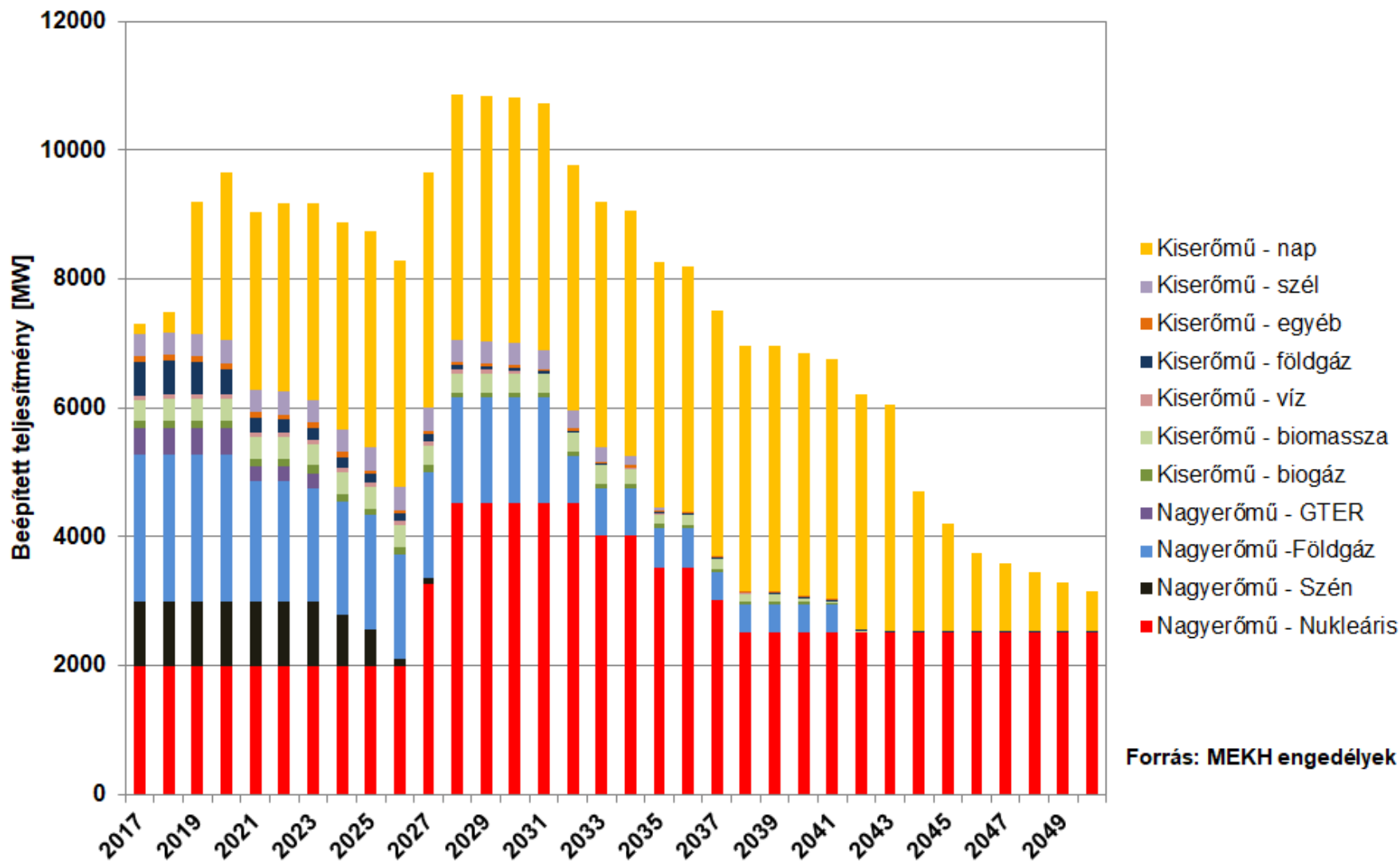

- aFRR pótlására szolgáló mFRR LE
 - aFRR igény LE (97%)
 - szükséges tartalékigény LE
 - - - referencia esemény LE
- ⋯ aFRR pótlására szolgáló mFRR FEL
 - szükséges tartalékigény FEL
 - valószínűségi tartalék LE (99%)
- aFRR igény FEL (97%)
 - valószínűségi tartalék FEL (99%)
 - - - referencia esemény FEL

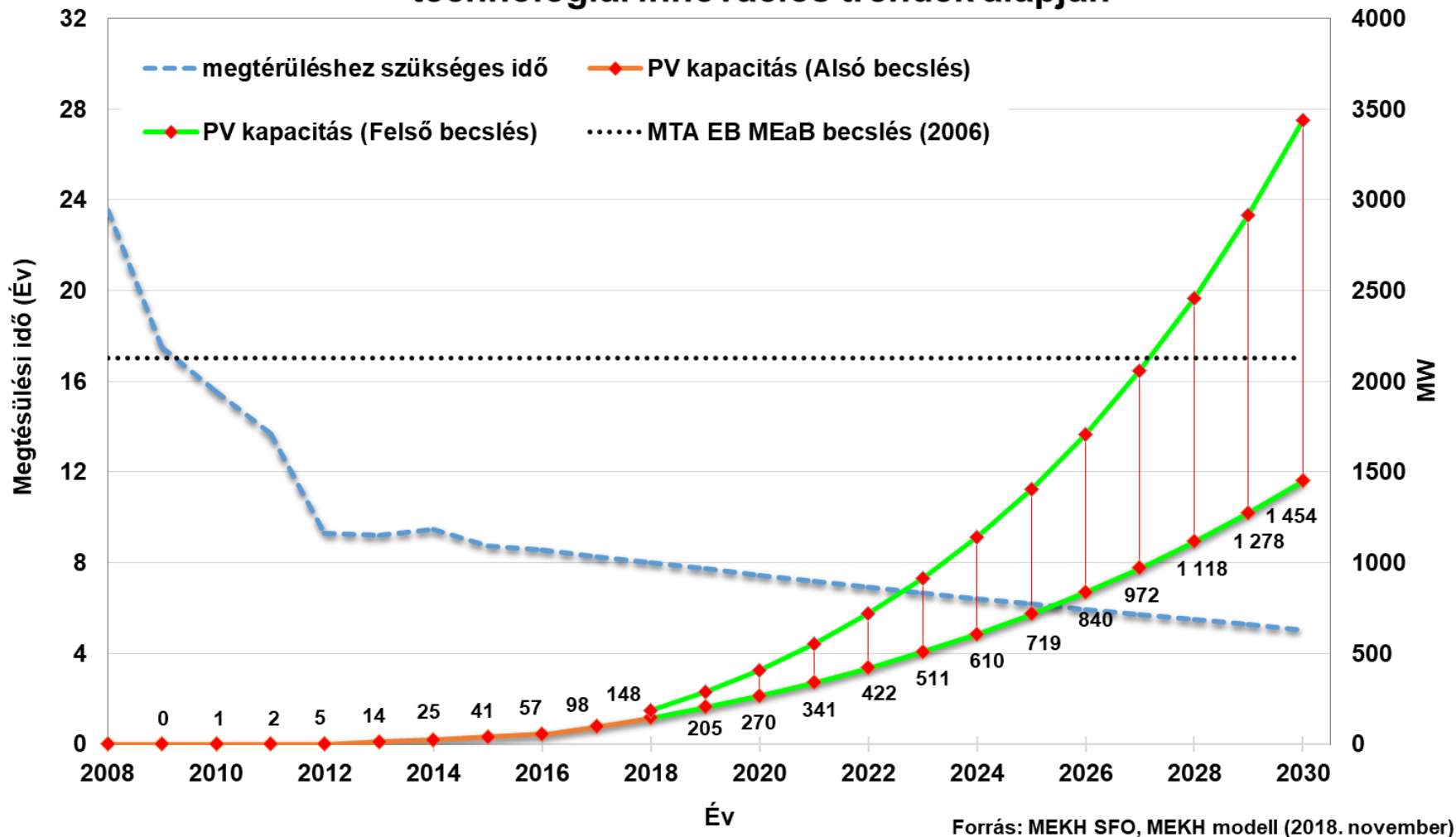
Forrás: MAVIR, 2018

Termelőkapacítások a magyar VER-ben az engedélyek alapján

Háztartási PV kapacitás felfutása és a megtérülési idő változása a technológiai innovációs trendek alapján

Tartalom

Hazai napenergia-helyzetkép

Néhány adat a kiserőművek engedélyezéséről

A Hivatal megújuló energiához kapcsolódó feladatai

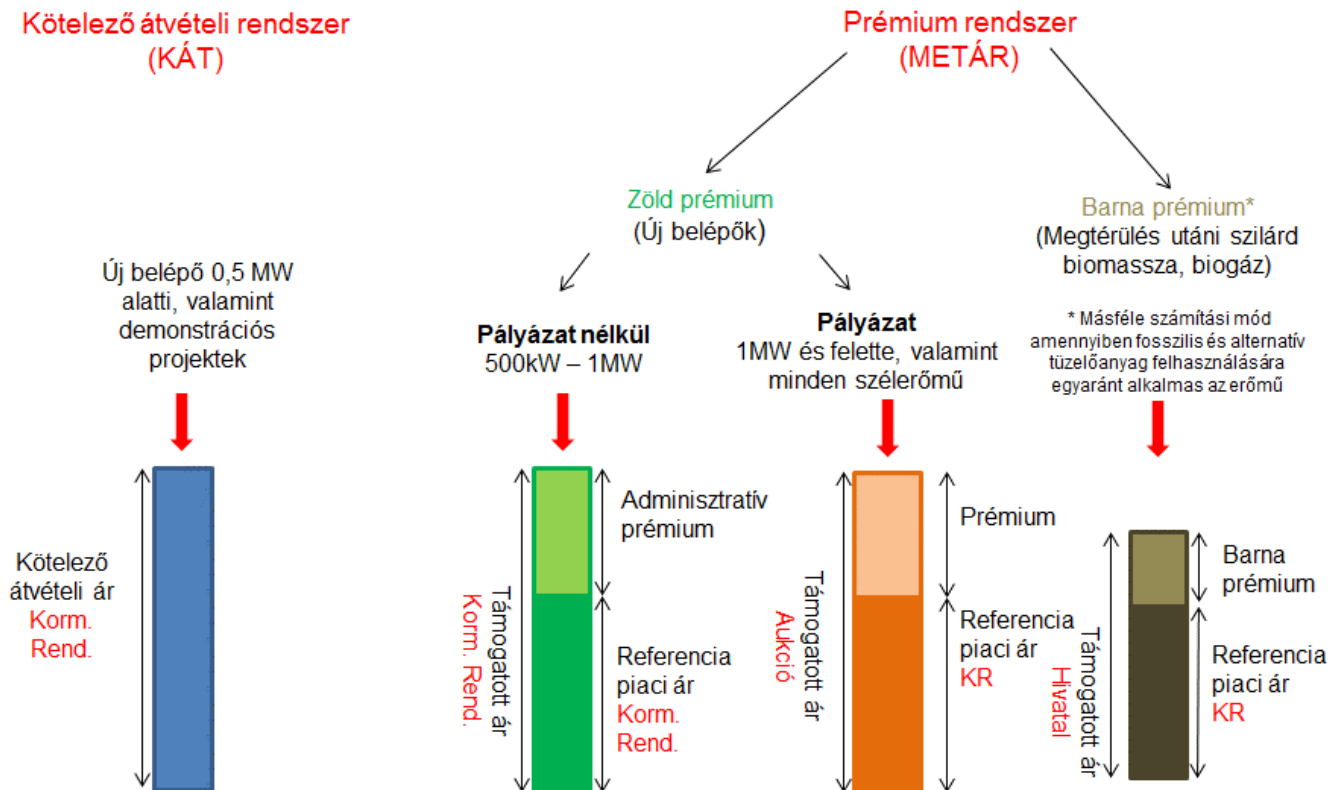
A villamos energia területén a kötelező átvételi rendszer és a prémium típusú támogatási rendszer a megújuló energiaforrás, valamint a hulladék mint energiaforrás felhasználását segíti elő.

- A Hivatal adja ki a kötelező átvétel vagy prémium típusú támogatás időtartamát és a támogatásra jogosult villamos energia mennyiségét megállapító határozatokat.
- Felügyeli a határozat kiadásának alapjául szolgáló feltételek fennállását.
- A Hivatal évente jelentést készít a megújuló és a kapcsolt villamosenergia-termelésről, valamint a kötelező átvételi rendszer és a prémium típusú támogatás éves alakulásáról. A Hivatal a jelentést a honlapján közzéteszi.
- Rendeletalkotási jogkör:
 - A megújuló energiaforrásból termelt villamos energia működési támogatásának mértékéről szóló 13/2017. (XI. 8.) MEKH rendelet
- A prémium típusú támogatás elnyerésére kiírt pályázatokat a Hivatal bonyolítja le.
- A Hivatal részt vesz a jogszabályok előkészítésében, de a támogatási szabályok rendszerének a kidolgozása nem a Hivatal feladata.

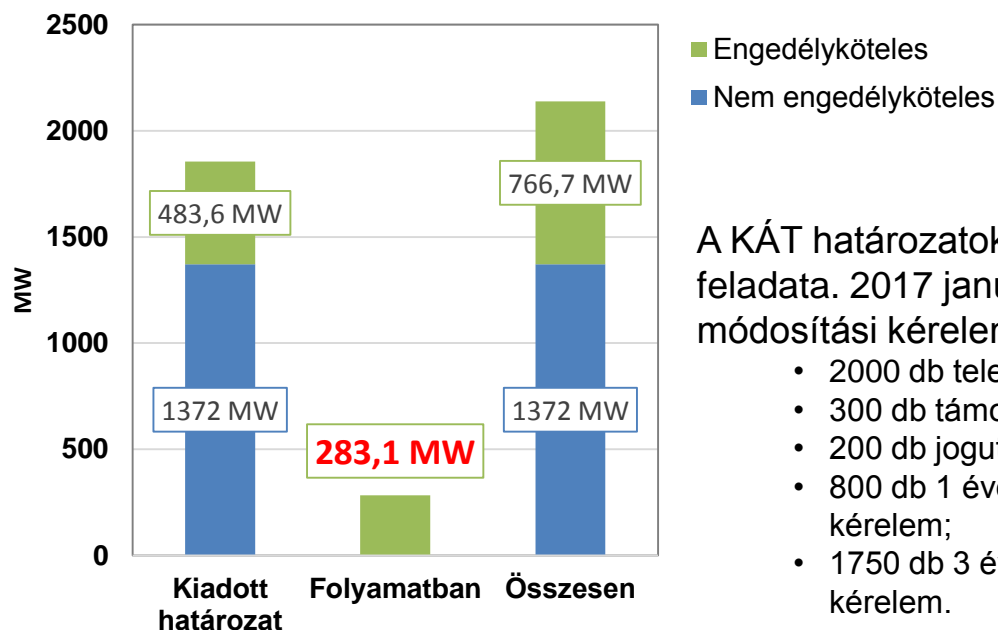
A KÁT és METÁR

2017. január 1-jén hatályba lépett a METÁR támogatási rendszer.

2016-ban beérkezett napelemes KÁT kérelmek (2018 szeptemberi állapot szerint)

db	Kiadott határozat	Folyamatban	Összesen
Nem engedélyköteles	2870 db	0 db	2870 db
Engedélyköteles	65 db	37 db	102 db
Összesen	2935 db	37 db	2972 db

A KÁT határozatok kiadásával nem ér véget a Hivatal feladata. 2017 januárja óta mintegy 5000 db KÁT módosítási kérelem érkezett:

- 2000 db telephely, illetve helyrajzi szám módosítási kérelem;
- 300 db támogatás módosítási kérelem;
- 200 db jogutódlási kérelem;
- 800 db 1 éves megvalósítási határidő hosszabbítási kérelem;
- 1750 db 3 éves megvalósítási határidő hosszabbítási kérelem.

Az eljárások tapasztalatai (1)

- A legfontosabb változások az elektronikus ügyintézésel összefüggésben:
 - **A MEKH 2017. július 17-jétől csak elektronikusan benyújtott kérelmeket fogad be;**
 - Az elektronikus nyomtatványt a kötelező átvételi jogosultsággal rendelkező termelő, általa meghatalmazott személy, vagy szervezet nyújthatja be (a szükséges meghatalmazások birtokában);
 - A cégkapu automatikusan visszaigazolást küld a küldemény beérkezéséről. Ezt a visszaigazolást meg kell őrizni (KR szám), mert később vita esetén ezzel lehet igazolni, hogy beküldés megtörtént.
- Elektronikus építési napló megnyitásának igazolása:
 - Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 24/B. § (5) bekezdése alapján az e-főnapló és az e-álnapló az építési munkaterület átvételekor az átvétel időpontjának rögzítésével nyílik meg. A napló elektronikus elkészítésekor „*rendelkezésre áll*” státuszban van, de ekkor még az idézett jogszabály szerinti megnyitás nem történt meg. A döntő momentum a munkaterület átadása.

Az eljárások tapasztalatai (2)

Korlátozó tényezők (389/2007. Korm. rendelet 6. §):

- **Telephely módosítása:**
 - alapesetben 2017. december 31-ig volt lehetséges
 - kivétel: nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűnek nyilvánított projekt: 2018. december 31-ig kérheti a KÁT-határozat módosítását a telephely meghatározása tekintetében.
- **Megvalósítási határidő:**
 - 2016. január 1-jét követően benyújtott, napelemes erőműre vonatkozó kérelem esetén kérelmezhető a villamosenergia-termelés megkezdésére vonatkozó határidő (kereskedelmi üzem tervezett kezdete + 1 év) 3 évvel történő meghosszabbítása:
 - nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű projekt esetén
 - 6. § (2a) a)-d) feltételek fennállása esetén (terület feletti rendelkezési jog igazolása, forrás rendelkezésre állása, hálózati csatlakozási szerződés, elektronikus építési napló megnyitása)
- **Szüneteltetési kérelmek:**
 - 2018. január 1-jétől bevezetésre került az Ákr. és ehhez kapcsolódóan a maximum 30 napos egyszeri hiánypótlás. Ennek enyhítésére lehetőséget ad az Ákr. a szüneteltetés (max. 6 hónap) intézményével.
 - Az ügyfelek sokszor összekeverik a felfüggesztés és a szüneteltetés lehetőségét!

Eddig több mint 153 MW (266 db) hosszabbítás iránti kérelem került kiadásra és további ~1500 db kérelem van hiánypótlás/elbírálás alatt, sok esetben pedig az eljárás szünetel.

Az eljárások tapasztalatai (3)

Az engedélyezett erőművek jelentős számban a megvalósítási fázisba kerültek.

- A megvalósítást szűk kapacitások lassítják:
 - Amennyiben a közcélú csatlakozáshoz szükséges vezetékek az erőművek saját beruházásában termelői vezetékként létesülnek, akkor a létesítéshez szükséges szűkös tervezői és kivitelezői kapacitások miatt a megvalósítás rendszerint elhúzódik.
 - Számos helyen a közcélú hálózaton is szükséges kisebb vagy jelentősebb beavatkozás, amelynek megvalósítási határidejét a tervezői és kivitelezői kapacitás korlátok szintén hátráltatják.
 - A közcélú hálózaton szükséges beruházást a hálózati engedélyes – a csatlakozási díjfizetés ellenében – készíti el vagy a csatlakozást igénylő és a hálózati engedélyes közötti megállapodás alapján a csatlakozást igénylő saját beruházásában is megvalósulhat. **Elosztó hálózati engedélyesenként eltérő mértékben élnek a beruházók a saját beruházás kínálta lehetőséggel.** Ettől az érintettek általában a kivitelezésre fordított idő csökkenését várják.
- A hálózati engedélyesek részérettől az elkészült beruházások egyidejű, dömping jellegű bekapcsolása a jövőben korlátot jelenthet.
- Finanszírozás: számos ügyben a banki háttér kialakítása jelenti a szűk keresztmetszetet.

Beérkezett METÁR kérelmek (2018. október 29-én)

METÁR kötelező átvétel (METÁR KÁT) 2018

Új igény már nem nyújtható be!

	Darab	MWe	Éves új támogatás, Ft
Támogatási keret 2018			1 479 590 267
Kiadott jogosultág	155	74,38	1 486 591 031
Fennmaradó 2018-as támogatási keret			0
Hiánytalan, de a támogatási korlát miatt elutasított kérelmek	152	73,66	1 571 187 691

Feldolgozás/hiánypótlás alatt	499	238,44	6 184 594 406
-------------------------------	-----	--------	---------------

METÁR pályázati nélküli zöld prémium 2018

Új igény benyújtható!

	Darab	MWe	Éves új támogatás, Ft
Támogatási keret 2018			1 000 000 000
Kiadott jogosultág	34	28,75	786 010 607
Fennmaradó 2018-as támogatási keret			213 989 393

Feldolgozás/hiánypótlás alatt	75	67,01	1 424 565 062
-------------------------------	----	-------	---------------

METÁR barna prémium 2018

Új igény benyújtható!

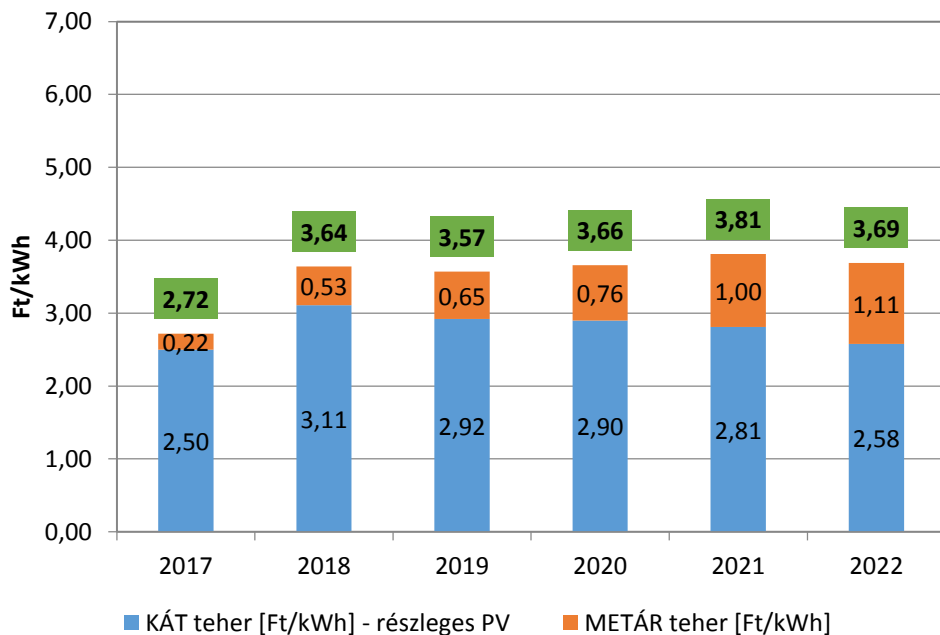
	Darab	MWe	Éves új támogatás, Ft
Támogatási keret			14 967 200 000
Kiadott jogosultág	11	9,99	424 169 745
Fennmaradó támogatási keret			14 543 030 255

Feldolgozás/hiánypótlás alatt	0	0,00	0
-------------------------------	---	------	---

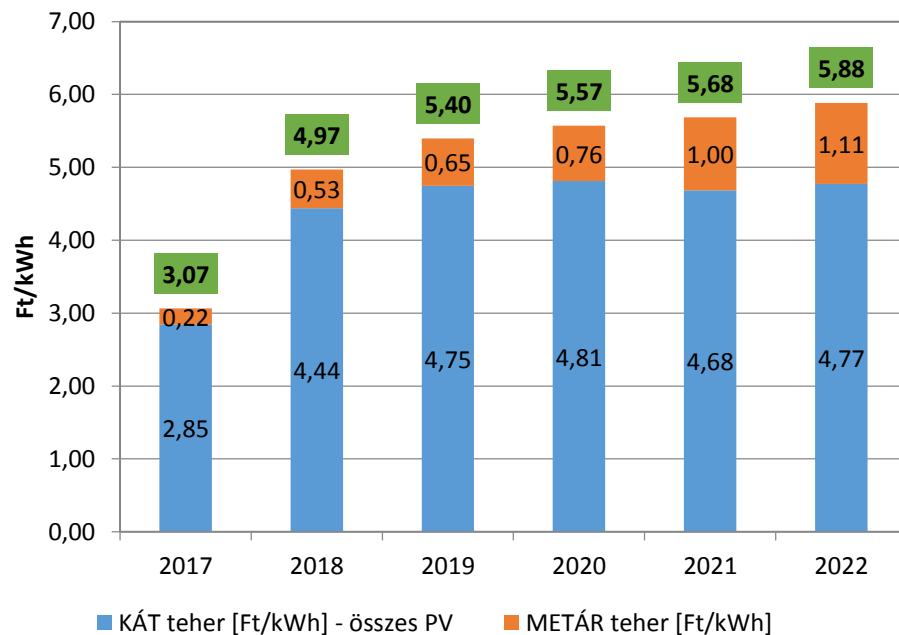

Fajlagos KÁT és METÁR terhek várható alakulása

~600-900 MW PV kérelem valósul meg

Összes ~2000 MW PV kérelem megvalósul

Maximális megvalósulás esetén (+2000 MW): 1,7 Ft/kWh plusz teher!

Hogyan alakul a jövő?

- Kormányzati tervek:
 - 3000 MW napelem-kapacitás a kormányzati ciklus végére
 - Készül a 2021-2030-as időszakra vonatkozó nemzeti integrált energia- és klímaterv (első tervezet leadása 2018. december 31-ig)
- Változó szabályok
 - A hálózati csatlakozást gyorsító és olcsóbbá tevő szabályozás (a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (VET) tavaszi módosítása)
 - Kiemelt napelemes projektek
 - Lásd 347/2017. Korm. Rendelet
 - +3 éves KÁT határidő meghosszabbítás miatt üzembe helyezés elhúzható legkésőbb 2021. december 31-ig
- Hogyan fogadja a piac a METÁR pályázatokat?

METÁR pályázatok

- Az ITM felkérésére a Hivatal 2018. augusztus 24-én megkezdte a pályázati kiírások tervezését, előkészítését.
- Első pályázati kiírás 2019 első félévében várható.
- A pályázatra vonatkozó kereteket a 62/2016. NFM rendelet tartalmazza.
- A pályázatok lebonyolítója a Hivatal.
- A pályázati eljárás egy körös, ajánlati áras (pay as bid) aukció
 - A támogatott árra vonatkozó ajánlaton kívül nincs más értékelési szempont;
 - Bizonyos előfeltételeknek meg kell felelni a pályázónak/pályázatnak;
- Rendeletben meghatározott maximális ár: adminisztratív prémium támogatott ára (2018-ban 32,0 Ft/kWh).
- Kiírás és a benyújtási határidő között legalább 3 hónap.
- Rendelkezni kell az illetékes elosztó ajánlatával a hálózati csatlakozásra vonatkozóan.

Köszönöm a figyelmüket!

Dr. Grabner Péter

grabnerp@mekh.hu

ELLÁTÁSBIZTONSÁG • MEGFIZETHETŐSÉG • ÉLETMINŐSÉG